

ISTORIJA

Mokinių žinių ir gebėjimų patikrinimo užduotis rengiama atsižvelgiant į Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimus.

Tikrinami mokinių gebėjimai

Istorijos ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotimi siekiama įvertinti dvi mokinių gebėjimų grupes:

1. Istorijos žinias ir supratimą (išmanyti svarbiausius senovės, viduramžių ir naujųjų laikų pradžios Lietuvos ir pasaulio istorinės raidos faktus, procesus, gebėti tinkamai vartoti sąvokas, suvokti istorinių asmenybių vaidmenį žmonijos istorijoje).
2. Istorijos žinių taikymą (gebėti nagrinėti istorinius šaltinius, žemėlapius, nustatyti istorinių reiškinių priežastis, pasekmes, daryti išvadas, gebėti aiškinti šaltinių turinį).

Patikrinimo struktūra

Užduoties taškų pasiskirstymas pagal veiklos sritis ir gebėjimus:

- žinios ir supratimas – 50 %,
- istorinių žinių taikymas – 50 %.

Vertinimas

Istorijos patikrinamoji užduotis vertinama 15 taškų.

Patikrinimo turinys

Mokinių pasiekimai	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1. Įvertinti antikos civilizacijų įtaką šiandieniniam gyvenimui.	1. Nurodyti reikšmingiausius senovės graikų ir romėnų pasiekimus.
2. Nustatyti, kokią įtaką krikščionybė darė antikos žmonių gyvenimui.	2. Apibūdinti svarbiausias krikščionybės idėjas ir jos plėtrą.
3. Palyginti antikos ir viduramžių žmogaus pasaulėžiūros bruožus.	3. Apibūdinti viduramžių žmogaus pasaulėžiūros bruožus.
4. Paaiškinti islamo poveikį Europos visuomenei ir kultūrai viduramžiais.	4. Apibūdinti islamo atsiradimo ir plitimo priežastis ir poveikį Europai.
5. Įvertinti krikščionybės vietą Europos visuomenės gyvenime.	5.1. Nagrinėti krikščionybės plėtrą viduramžiais. 5.2. Paaiškinti krikščionybės skilimą XI a. į Vakarų ir Rytų. 5.3. Nustatyti kryžiaus žygių į Rytus (X-XIII a.) priežastis ir pasekmes.
6. Paaiškinti viduramžių feodalizmo esmę ir visuomenės struktūrą.	6.1. Nustatyti viduramžių feodalizmo esmę ir bruožus. 6.2. Nurodyti Vakarų Europos luominės visuomenės modelį.
7. Nustatyti viduramžių Europos švietimo, mokslo, meno, architektūros bruožus.	7. Nurodyti reikšmingiausius viduramžių Europos švietimo, mokslo, meno, architektūros pasiekimus.

8. Paaiškinti viduramžių ūkio ypatumus.	8. Nurodyti svarbiausius viduramžių ūkio raidos bruožus.
9.1. Paaiškinti Lietuvos valstybės susikūrimo priežastis ir aplinkybes. 9.2. Paaiškinti, kaip keitėsi Lietuvos valstybė nuo susikūrimo iki Liublino unijos.	9.1. Įvertinti Mindaugo vaidmenį kuriant Lietuvos valstybę. 9.2. Nurodyti Mindaugo krikšto ir karūnacijos reikšmę Lietuvos valstybei. 9.3. Nurodyti svarbiausius Lietuvos politinio gyvenimo pasikeitimus. 9.4. Paaiškinti Lietuvos ir Lenkijos dinastinės unijos – Krėvos unijos – 1385m. priežastis ir esmę.
10. Įvertinti Lietuvos valstybės kovas bei santykius su ordinais ir jos teritorinę plėtrą XII-XV a.	10.1. Apibūdinti kovas su ordinais XII-XV a., remiantis svarbiausiais mūšiais (Saulės – 1236 m., Durbės – 1260 m., Žalgirio – 1410 m.) 10.2. Apibūdinti Lietuvos teritorijos plėtrą Mindaugo, Gedimino, Algirdo ir Vytauto laikais.
11. Nurodyti, kaip krikščionybė plito Lietuvoje, ir paaiškinti krikšto reikšmę Lietuvos valstybei.	11.1. Paaiškinti Lietuvos ir Lenkijos dinastinės unijos esmę. 11.2. Įvertinti krikšto reikšmę Lietuvos visuomenei. Pateikti pavyzdžių, rodančių bandymus krikštyti Lietuvą ir pokyčius įvedus krikštą Lietuvoje.
12. Susieti Renesansą, mokslo pasiekimus, geografinius atradimus, reformaciją ir kontrreformaciją su naujųjų laikų pradžia. 12.1. Nurodyti reikšmingiausius Renesanso epochos pasiekimus ir asmenybes. 12.2. Nurodyti didžiuosius geografinius atradimus ir su jais susijusias asmenybes. 12.3. Apibrėžti reiškinis ir procesus, kurie laikomi reformacijos ir kontrreformacijos pasireiškimu Vakarų Europoje, susieti su jais reikšmingiausias šio laikotarpio asmenybes.	12.1. Apibūdinti reikšmingiausius Renesanso epochos pasiekimus. 12.2. Nurodyti geografinių atradimų reikšmę Vakarų Europos visuomenei. 12.3. Apibrėžti reformacijos ir kontrreformacijos priežastis, poveikį valstybei ir visuomenei. 12.4. Apibūdinti reformacijos ir kontrreformacijos apraiškas XVI a. Lietuvos visuomenėje.
13. Paaiškinti Liublino unijos reikšmę Lietuvos raidai. Lietuvos Statutai XVI a.	13.1. Apibūdinti 1569 m. Liublino unijos priežastis ir esmę. 13.2. Apibūdinti Lietuvos Statutus kaip rašytinės teisės paminklus.
14. Tinkamai vartoti svarbiausias programos istorinių laikotarpių sąvokas.	14. Apibūdinti svarbiausias programos istorinių laikotarpių sąvokas: 1. Akropolis. 2. Barbaras. 3. Demokratija. 4. Pagonybė. 5. Krikščionybė. 6. Alachas. 7. Baudžiava. 8. Cechas. 9. Centralizacija. 10. Feodalias. 11. Feodalizmas.

	12. musulmonas. 13. Natūrinis ūkis. 14. parlamentas. 15. patriarchas. 16. gotika. 17. romantika. 18. skriptorius. 19. stačiatikybė. 20. vasalas. 21. senjoras. 22. dinastinė unija. 23. kalavijuočiai. 24. kryžiuočiai.